

Forfatter: Arrebo, Anders

Titel: En ny Dict om de Tegen

Citation: Arrebo, Anders: "En ny Dict om de Tegen", i Arrebo, Anders: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*, udg. af VAGN LUNDGAARD SIMONSEN ; Jørgen Glahder , Munksgaard, 1965-83., s. 281.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-arrebo01val-shoot-workid107826.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*

En ny Dict

Om de Tegen,
som Gud allermæchtigste lader
dagligen skinne oc aabenbaris for
Mennisken, huilcke der kand vel regnis blant
de Tegen, som skal fremgaa for Menniskens
Søns tilkommelsis Dag.
Anders Christenssøn Arrebo
[Træsnit forestillende Herrens genkomst paa den yderste dag]
282 Under de Noder: Ach Himmelske
Gud oc HErre etc.
Prentet i Kiøbenhaffn.

1. Hør til du Jord oc Steene,
Hør til du brusende Strand,
Hør til Trær oc grene,
Hør til du Aske oc Sand,
Hør til, hør til,
huad jeg dig sige vil,
Hør til du Soel saa klare,
du Maane obenbare,
i Stierne lader eder lære,
thi Mennisken døfue mon være.

2. Du Menniske skabt mon være
met tuende Øren forvist,
At du skulde høre oc lære
At tro paa JEsus Christ;
To Øyen smaa
gaff Gud dig lige saa,
At du skulde see oc kiende
Jertegn at være forhænde,
Men Ørene de ere dumme,
Oc Øyene de monne slumme.

3. En Hest sin Herre kiender,
En Oxe sin Herris Dør,
sig icke fra den vender
videre end det sig bør:
Men Mennisken vist
beklager JEsus Christ,
Sin Frelser icke kiender,
sin Øyen ey til ham vender,
Sin Øren bøyer fra hans Tale,
Sit Hierte legger i duale.

283

4. Naar Træerne de monne grønnis
Aff Solens lifflig skjn,
oc Vrterne monne skønnis,
vdspringe deylig oc fijn:
Da merckis paa stand
den Sommer være forhaand,
som alle Vrter pryder
oc Creaturer fryder,
som grønne de vißne Hede,
Giør dem fructbar oc feede.

5. Saa siger Gud den HErre,
Som ey tal falskelig,

Skal der for Dommen være
Jertegn ræt visselig;
der efter skal grønns
Oc meget deylig skønnis
Guds kiere Børns støff oc Aske,
som Jordan monne forraske,
Ja skinne som Solen klare
I Guds Rjge obenbare.

6. Huad tegn (maa nogen sige)
kommer nu i vore Land,
som oß kand bøye oc vige
at falde vor Gud til Haand?
Du taler ræt,
dit Dieffuels onde forsæt,
som dig aff Sathan tilføyes,
Aff Tegn kand icke bøyes;
Ja JEsu Blod det røde
er ickun jdel møde.

284

7. At Tiden dig ey skal trycke,
er saadant skeed i Aar,
oc Steden dig ey frarycke
at troe som skreffuit staa:
I Jena den By,
Som gaar aff rycte oc ry,
I Landtho Dyring mon ligge,
som mangel mand veed at sige,
Februarij den ottend' oc tive,
Jeg vil det icke liuffue.

8. I samme Stæd blant alle
Der bode en rjger Mand,
Anders Rjnfeld lod sig kalde,
Hans Hustru Hoffmod paafand;
Derfor til Spee
Lod Gud oß saadant see:
Et Barn som skulde oß lære
vore Klæder ræt at skære;
Den Quinde fructsommelig bliffuer,
hendis Foster jeg nu beskrieffuer.

9. Tuende Hoffued det fremfører,
I huert tre Øyne vaare
Met tuende røde Ører,
langt Haar paa Hoffuedet bar;
Om Halsen mon staa
Jernringe met Kraffuer paa,
Den ene saare blaa mon' være,
Den anden mon kniplinger bære,
Om Armen Coraller røde,
Hoffmodige til stor møde.

285

10. Som Naglen skulde findis,
Et Abe Ansict stod,
Paa Brystet, det vel mindis,
to Bogstaffuer findis lod;
Et Speyel saa klar
i venstre Haand det bar,
Et Rijss i høyre Hænde,
Hues Top sig monn' opvende,
paa Fødderne Korckensko
Beprydet met Roser to.

11. Som Raadet vaar fremkommet
Slig vnderlig Foster at see,
spranck det strax vd paa rommet,
Guds Vilie lod dem betee:
"Giører Plict oc Bod
aff Hierte, Sind oc Mod,
At straffe vdi sin vrede
sin Riib hæffuer Gud til rede,
Hand hafuer nu spent sin Bue,
Rætferdelig eder at true.

12. Den gantske Verden at raade
aff Gud er jeg fremsat,
At de sig redde lade,
Huer i sin Stam oc stat
giører Plict oc Bod
oc falder sin HErre til Fod".
Der effter tre gantske dage
skreeg Barnet: "Ach vee oc Plage".
Effter saadan jammers nød.
Er det met skrig hendød.

286

13. Her maatte nu nogen spørge:
"Huad kommer oß saadant ved,
(Lad dette de tydske høre)
som skeer for deris Sæd?"
Hør til, hør til,
Huad jeg nu spørge vil,
om Judland frj skal regnis,
om Sieland ey maa tegnis,
Wi maa dem vort Speyel vel kalde.
O Jesu, oß ey vndfalde.
14. Her regner jo Blod det røde
Mod all naturlig vijß,
der met at true oc holde,
At nær er Christi Rjß:
Din Synder saa røde
Slog JESum slet til døde,
dog nectis huer Dag den Pijne,
Hand leed for Synderne dine,
Thi nødis hand blod at regne
oc Pjnen forgæffs at betegne.

15. Huor dette hæffuer sig tildraget,
Er gode Mænd vitterligt,
som det hæffuer ilde behaget,
der dem forkyndedis sligt.
Ach vee, ach vee,
Her skulde saadant ske;
Hoß oß i disse Lande
de Foster fødis for sande,
som icke stort bedre er skabt,
Men hæffuer dog ringere Krafft.

287

16. Aarsagen til saadan smerte
Wi Dieffuelen skriffuer paa stand,
Den som besætter vort Hierte
Alt baade blant Quinde oc Mand
Met Guds Foract,
Met Verdslig Pral oc Pract,
Met Gierigheds søde krantzter,
Løßactigheds stercke skantzter,
den stercke druckenskabs Lencke,

saadant du vel betencke.

17. Du arme Jord oc Aske,
Huor aff brasker du saa stort?
Dieffuelen dig vil forraske,
Dig føre til Helffuedis Port;
Kom det ihu,
Du haffuer her ingen ro,
Siugdum slaer dig til døde,
Dig gjør til Ormeføde,
Her hielper ey Perlekrantz,
Du maat met Døden dantz.

18. Ræt lige som tyff aff lencke
kand passelig rose sig,
Det samme bør dig at tæncke
om klæder sandelig;
sin nøgenhed,
sin Blusel, som du veed,
At hand den kunde foruare,
I Paradjß obenbare
Tog Adam Figenblad,
Hand vaar icke meget glad.

288

19. Dit Hoffuet met Perler mon smykke,
Jesus Tornekroner bar,
saa lader du dig vel tycke;
Eya det statelig staar:
Om halsen din
En Kraffue blaa (oc fijn)
som JEsu Suededug hengde,
hand met sit Blod besprengde;
Met rosen Korckensko,
Jesus drog Jernnagler to.

20. Her maa dog icke forbiudis
Huer i sin Stat oc Stam,
Maa det oc icke fortrydis
at klæde sig vden skam.
Min ven, min ven,
kom det ihu igien
dit Hierte fra Hoffmod beuare,
Saa leffuer du vden Fare,
Dine Klæder dig icke dømmet,
om de dig rettelig sømmet.

21. De Tegen sig skulle tildrage
Før end Bestaaldings tid
Jerusalem til stor Plage,
Matthæus skriffuer met fljd:
De samme forsand
skeer nu i vore Land,
Wi maa vel om freden grue,
Thi Gud hand monne oß true,
Hand lauger vist til at mede,
Hans Pjl er alt til rede.

289

22. De Tegen som Gud tilsende
ved Mosen Pharaoni,
dem vilde hand icke kiende,
Ey lade Folcket frj:
Thi maatte hand
Vdi den røde strand

Sin Heste fra Vognen spende,
Fick saa en onder ende;
Gomorrha maatte Skalen smage,
Som Guds Bud monne forsage.

23. Saa sendis oß nu (diß verre)
slig tegn vnder vort Tag,
Oß at paaminde oc lære,
at nær er HERrens Dag:
Stat op, stat op
Aff Synden, du wsle Krop,
Bliff vijß aff Pharaonis skade,
Aff Hiertet jeg dig monn' raade,
Ellers vogner du vist i smerte
Hoß Helffuedis Dieffle stercke.

24. Derfor lad dig opvecke,
Oc løfft op til JEsu din Haand,
hand dig begge sine skal recke,
din kieriste Frelsermand,
Som Pjne oc Død,
sit Rosens Blod saa Rød
for dig paa Kaarßit vdøste
oc dig saa dyre forløste,
Forlade dig Synderne dine
for sin Sued, Død oc Pijne.

290

25. At straffe vdi din Vrede,
O HERre du Aandelig Liff,
Met Rijset vær ey til rede,
neddempe Kiødsens Kiff;
Et Hierte reen
forny oß igien,
Aff Liffsens Kilde oß dugge,
Den Hellig Aand offuerskugge,
Met hans Krafft Balsomere
Vor Hierter, O JEsu kiere.

26. O JEsu Liffsens HERre,
Vor Klippe oc høyeste Bo,
Vilde du hoß oß være
Oc i oß bygge oc bo,
At wi met Glæde
Til din Dag oß berede,
Wi maatte met Ro oc Ljse
met Englene dig euiglig prjse;
det vnde oß Gud allesammen
Ved JEsu Christum. Amen.